

MUŽ, KTERÝ STÁL V CESTĚ

ZLU SE NESMÍ USTUPOVAT. NIKDY!

**PRACOVNÍ LIST
PRO ŽÁKY II. STUPNĚ ZÁKLADNÍCH ŠKOL
A STŘEDNÍCH ŠKOL**

O FILMU

Strhující příběh lékaře a politika Františka Kriegela zachycuje dramatické události roku 1968, kdy byl v noci 21. srpna společně s čelními představiteli generálním tajemníkem ÚV KSČ Alexanderem Dubčekem, předsedou vlády Oldřichem Černíkem, předsedou Národního shromáždění Josefem Smrkovským a poslanci České národní rady Josefem Špačkem a Bohumilem Šimonem zatčen a unesen do Moskvy. Byl jediným československým politikem, který se v zajetí i pod

hrozbou likvidace postavil Leonidu Iljiči Brežněvovi a nepodepsal Moskevský protokol, dokument, jenž znamenal souhlas s okupací Československa. Filmové drama v hlavní roli s Tomášem Töpferem odhaluje zřůdnost komunistického režimu se zaměřením na hrdinu Pražského jara a nejvyhrocenější úsek jeho života i novodobých dějin Československa.

ČR / 2023 / REŽIE: PETR NIKOLAEV

DISKUSE PŘED PROJEKČÍ FILMU

1. Co víš o Pražském jaru 1968? Popiš jeho hlavní témata.

2. Znáš jméno František Kriegel? Co bys o něm dovedl nebo dovedla říct?

3. Znáš tato tři jména? Napiš k nim krátké charakteristiky

Alexander Dubček

Ludvík Svoboda

Gustáv Husák

OTÁZKY

1. Odkud František Kriegel pocházel?

Vyber správnou možnost

- a) z Čech
- b) z Haliče
- c) z Ruska

2. Jaké bylo Krieglovo civilní povolání?

Vyber správnou možnost.

- a) lékař
- b) novinář
- c) voják

3. František Kriegel se v roce 1936 přihlásil jako dobrovolník do Španělské občanské války. Jakou profesi na frontě vykonával a o co v této válce šlo?

4. František Kriegel v únoru 1948 při převzetí moci komunistickou stranou pomáhal založit jednu organizaci.

Jak se jmenovala?

- a) Komunistická strana Československa
- b) Akční výbory Národní fronty
- c) Lidové milice

5. Ve které zemi Kriegel pomáhal v šedesátých letech založit státní zdravotnictví?

- a) na Kubě
- b) ve Vietnamu
- c) na Slovensku

6. Který z těchto států se v srpnu 1968 nepodílel na okupaci Československa

Sovětský svaz - Polsko - Rumunsko - Maďarsko - Bulharsko - východní Německo

7. František Kriegel byl v srpnu 1968 unesen do Moskvy. Odmítl ale jako jediný podepsat souhlas s okupací Československa. Co to pro něj v důsledku znamenalo?

8. Jak se jmenoval sovětský vůdce, který okupaci Československa v srpnu 1968 nařídil?

- a) Leonid Brežněv
- b) Josif Stalin
- c) Vladimír Iljič Lenin

9. Československý parlament musel v říjnu 1968 schválit přítomnost sovětských vojsk na svém území. Proti byli jen čtyři poslanci Božena Fuková, Gertruda Sekaninová Čákrťová, František Vodsloň a František Kriegel. Jaké to pro ně mělo důsledky?

- a) byli uvězněni
- b) přišli o poslanecký mandát
- c) byli posláni do exilu

10. František Kriegel v roce 1977 podepsal Chartu 77. O co v ní šlo?

- a) o lidská práva
- b) o více zboží v obchodech
- c) byl to požadavek na ukončení činnosti komunistické strany

11. Jak bys popsal nebo popsala význam slova normalizace a co pro ni bylo v 70. a 80. letech minulého století typické?

12. Státní bezpečnost sledovala Františka Kriegla posledních deset let jeho života skoro na každém kroku. Před jeho byt si dokonce přinesli:

- a) vařič na kávu
- b) odposlouchávací zařízení
- c) lavičku

13. Proč podle tebe Kriegel na konci života komunistické straně tolik vadil, že jej nechala sledovat, vyslýchala jej a dokonce mu třeba zabavila telefon nebo řidičák?

REFLEXE FILMU

Jak se ti film líbil a který moment tě nejvíce zaujal?

Co si myslíš po shlédnutí filmu o Františku Krieglovi?

Čím tě nejvíce zaujal a co bys mu z jeho života vytknul nebo vytkla?

Čemu jsi ve filmu nerozuměl nebo nerozuměla?

Kde budeš hledat další informace, aby ses dozvěděl nebo dozvěděla více?

V čem by mohl nebo měl být František Kriegel i dnes příkladem třeba pro současné politiky?

Františku Krieglovi celoživotně šlo o prosazení důstojného života a spravedlivých podmínek pro život všech lidí? Naplnily se tyto ideály a nebylo by tedy dnes už třeba je prosazovat?

AKTIVITA

A) Novinář Jiří Lederer kdysi o Františku Krieglovi napsal:

Dnes někteří hovoříme o jeho odvaze. Nevím — protože v podstatě nevím, co to je odvaha. Diskusím o odvaze nerozumím. Vím jen, co je to věrnost sobě, věrnost svým myšlenkám o vesmíru, o Zemi, o životě, o člověku, o společnosti. Vím, protože jsem to prožil, co to je svědomí — a vím, jak dovede člověka hnít, ale jak zároveň dovede dávat klid jeho duši, dosáhne-li harmonie přesvědčení a činů. František Kriegel si tento klid bohatě vychutnával.

V jakých životních chvílích se u Františka Kriegla podle tebe jeho svědomí projevovalo a kdy podle něj jednal, i když mu to nepřineslo žádné výhody, ale naopak ho to spíše ohrožovalo?

B) Těmito slovy František Kriegel vysvětloval, proč odmítl podepsat souhlas s okupací Československa, tzv. Moskevský protokol:

Odmítl jsem jej [podepsat] proto, že se to dělo v ovzduší vojenského obsazení republiky bez konzultace s ústavními orgány a v rozporu s cítěním lidu této země. Když potom byla Národnímu shromáždění předložena k ratifikaci dohoda o dočasném pobytu sovětských vojsk na území ČSSR, hlasoval jsem proti ní, jako proti smlouvě, která byla v rozporu se zásadami charty OSN, s principy mezinárodního soužití a ustanoveními Varšavské smlouvy. Tato smlouva postrádala základní náležitosti řádné smlouvy, tj. dobrovolnost. (...) Podepisovala se v přítomnosti statisíců cizích vojáků a mohutné vojenské techniky. Smlouva byla psána nikoliv perem, ale hlavněmi děl a samopalů.

Hovoří tady Kriegel spíše jako člen komunistické strany nebo jako demokratický politik?
Pokus se pro vybranou možnost najít tři argumenty v tomto textu.

V případě zájmu o projekci ve vašem městě kontaktujte místní kino. Případně se obraťte na programovou specialistku distribuční společnosti Bontonfilm: Kateřina Svobodová, katerina.svobodova@bontonfilm.cz.
